Történelmi krimik a 1918-ból és 1919-ből – Kollarits Krisztina két kötetét mutattuk be a Széchényi-könyvesten

2026/10/22

Az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság időszakába kalauzolta az érdeklődőket az október 16-án, pénteken megrendezett Széchényi-könyvest.

[1]

Az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság időszakába kalauzolta az érdeklődőket a 2026. október 16-án, pénteken megrendezett Széchényi-könyvest.

Az Országos Széchényi Könyvtárban, az Alapítók terében Kollarits Krisztina irodalomtörténész, irodalomterapeuta *Ilka kisasszony esetei* című történelmi krimisorozatának első két kötetéről, *Az elveszett lány* [2] és Az elveszett felügyelő *[3]* című regényekről beszélgetett a szerzővel kollégánk, Sudár Annamária, kulturális menedzser.

Kollarits Krisztina történelmi krimisorozatának első kötete, *Az elveszett lány* 1918 őszén, az őszirózsás forradalom idején játszódik, míg a folytatás, *Az elveszett felügyelő* az 1919-es Tanácsköztársaság időszakába vezeti az olvasót. A könyvesten a beszélgetés résztvevői arra keresték a választ, miként találkozhat a történészi alaposság az irodalmi képzelettel, hogyan válhat a múlt egy krimi izgalmas közegévé, és milyen lehetőségeket kínál a műfaj egy-egy történelmi korszak bemutatására.

[4]

[5]

A szerző saját bevallása szerint szenvedélyesen érdeklődik a múlt, különösen nagyszülei és dédszülei életének története iránt. **Kutatásainak** középpontjában hosszú ideje az 1918–1919-es események, valamint az 1920-as évek irodalmi élete áll. Munkája során korabeli napilapokat és folyóiratokat böngészett, régi fényképeket tanulmányozott, továbbá számos tanulmányt és visszaemlékezést olvasott. Kutatási eredményeit tanulmányokban publikálta, ám idővel az is megfogalmazódott benne, hogy tudományos munkája mellett más módon is szeretné megmutatni az olvasóknak az általa megismert történelmi világot.

Ahogyan a szerző a krimiírói pályára lépését felidézte, egy belső késztetés indította el az irodalmi kaland felé: „Elég a komolykodásból! Fogj végre hozzá a krimihez!” Így született meg dr. Kollarits Krisztina krimiírói alteregója, Kollarits A. Christie, Ilka kisasszony első, majd második nyomozásának szerzője..

A könyveket bemutató beszélgetésen a szerző arról is beszélt, miért éppen **a krimi műfaját** választotta a két történelmi korszak megjelenítésére. Mint elmondta, mindkét regény detektívtörténet, mert megítélése szerint a krimi különösen alkalmas az adott időszakok bemutatására. Irodalomtörténészként korábban is sokat foglalkozott ezekkel az évekkel, és kutatómunkája során maga is nyomozott: korabeli visszaemlékezéseket és levelezéseket olvasott, amelyek segítségével egyre elevenebbé vált előtte a viharos történelmi időszak mindennapjainak világa. Ezt az élményt szerette volna megosztani az olvasókkal is.

A **kutatói szemlélet** a fikció megalkotásakor sem tűnik el. A szerző elmondása szerint a korábban feltárt, érdekes történetek gyakran egy-egy epizód formájában épülnek be a regényekbe. Ugyanakkor írás közben tudatosan ügyelnie kell arra, hogy a történelmi részletek iránti érdeklődése ne vonja el a figyelmet a cselekményről. Példaként az Astoria Szállót említette: ha a szereplők megjelennek az épületben, ő hajlamos a helyszín legapróbb részleteinek is utánajárni, noha a kutatás eredményéből végül csak néhány mondat kerül a regénybe.

A kutatás és az írás kapcsolatát a következőképpen foglalta össze: „Mind a kutatómunkát, mind az írást szeretem. Amikor az ember elkezd kutatni, valaminek utána akar járni, és újabb és újabb érdekes dolgokra bukkan. A történelem szerintem nagyon izgalmas, én mindig is nagyon szerettem.”

[6]

[7]

A beszélgetés során az alkotói folyamat sajátosságairól is szó esett. Kollarits Krisztina kétféle **írói módszert** különböztetett meg. Az egyik esetben a szerző előre megtervezi a történet szerkezetét, akár táblázatok segítségével rögzíti az egyes fejezetek tartalmát, majd a kialakított vázlat alapján dolgozza ki a párbeszédeket és a leírásokat. A másik módszernél a történet menet közben bontakozik ki, és az író az újabb jelenetek megírásakor talál rá a folytatás lehetőségeire.

Az elveszett lány első változata az utóbbi módon született meg. A szerző úgy kezdett bele a regénybe, hogy még nem tudta, miként folytatja majd a történetet. Az első jelenet megírását azonban újabb és újabb ötletek követték, amelyek fokozatosan bővítették a cselekményt. Később az előzetes tervezés módszerét is tudatosabban kezdte alkalmazni, mert felismerte, hogy a teljesen terv nélkül végzett munka a későbbiekben többszöri átírást tehet szükségessé.

A történelmi hitelesség és a fikció viszonyát illetően a szerző kitért **a valós történelmi személyek szerepeltetésére** is. Regényeiben ezek az alakok rövid időre, egy-egy jelenet vagy élethelyzet résztvevőiként jelennek meg. Kollarits Krisztina szerint a történelmi személyiségek főszereplővé emelése korlátozná az írói szabadságot, hiszen egy ismert közéleti szereplő cselekedeteit a róla kialakult történelmi tudás is behatárolja. Rövid megjelenésük ugyanakkor fontos szerepet tölt be a korszak atmoszférájának megteremtésében: a korabeli nevek és alakok felidézésével a múlt nem pusztán a történelemkönyvek lapjain létező eseménysorként, hanem az egykori hétköznapok részeként válik érzékelhetővé.

[8]

[9]

A szerző ezt a gondolatot a következőképpen fogalmazta meg: „A történelmi krimijeimben a valós történelmi személyek epizodistaként, tehát csak egy-egy helyzetben jelennek meg rövid időre. Nem lehet őket főszereplővé tenni, hiszen akkor megkötnék az író kezét. Egy ismert történelmi személy bármit nem tehet meg. Ugyanakkor szükség van ezekre a történelmi személyekre, hiszen a kor hangulatát éppen az ő nevük vagy megjelenésük adja meg. Valahogy azt próbáltam érzékeltetni, hogy abban a korban ezek az emberek még nem a történelemkönyvek szereplői voltak, hanem a hétköznapi élet résztvevői. Miért ne találkozhatnának az én kitalált szereplőim Slachta Margittal, Jászai Marival vagy akár Károlyi Mihállyal?”

A 2026. október 16-i Széchényi-könyvesten így nemcsak *Az elveszett lány* és *Az elveszett felügyelő* történelmi hátterébe nyerhettek betekintést az érdeklődők, hanem a regények születésének alkotói és kutatói folyamatába is.

Kollarits Krisztina munkássága azt példázta, hogyan válhat a múlt dokumentumokból, levelezésekből, korabeli sajtótermékekből és személyes történetekből megismert világa egy izgalmas detektívtörténet közegévé, miközben a történelmi részletek és a kitalált szereplők találkozása az olvasók számára is közelebb hozhatja az 1918–1919-es évek mindennapjait.

További képek [10]

Kapcsolódó tartalom:

Kollarits A. Christie két történelmi detektívtörténete a Széchényi-könyvesten [11]

Szeretettel várjuk önöket a Széchényi-könyvestek
következő rendezvényein is! [12]

2026/10/24 - 15:49

Source URL: https://oszk.hu/en/node/7921

Links:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_06.jpg
[2] https://jezsuitakiado.hu/termek/az-elveszett-lany1/
[3] https://jezsuitakiado.hu/termek/az-elveszett-felugyelo/
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_09.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_02.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_05.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_04.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_01.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Szechenyi-konyvestek_21016_03.jpg
[10] https://www.facebook.com/photo/?fbid=1604344528400114&set=pcb.1604344588400108
[11] https://oszk.hu/rendezvenyek/szechenyi-konyvestek_261016
[12] https://oszk.hu/oldal/szechenyi-konyvestek_2026-27
[13] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[14] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon